

der var overveiende Sandsynlighed for, at Afløsningen af Sædavgifterne vilde medføre Tab for Statskassen. Jeg skal imidlertid tillade mig at bemærke, hvad jeg allerede forrige Gang yttrede, at vel synes den ærede Ordfører at have Medhold i Erfaringen, forsaavidt man vil holde sig til de sidste 50 Aar; men, dersom den ærede Ordfører vil tage de nærmest foregaaende 50 Aar, vil han see, at en ganske modsat Tendents har været gjældende i disse, og det er min Overbeviisning, at der ikke lader sig føre noget Beviis, hverken for det One eller det Andet. Det kommer nemlig her ikke alene an paa disse Barers indre Værdi, men ogsaa paa mange andre Omstændigheder, som intet Menneffe er istand til at forudsæe. Som jeg allerede forrige Gang tillod mig at udtale, er der efter min Formening større Sandsynlighed for, at Kornpriserne ville falde, end der er for, at de ville stige. Jeg skal i saa Henseende dog bede de ærede Medlemmer, som overhovedet interessere sig for Kornpriser, at kaste et Blik paa de Priser, der ere opførte i Lovudkastets Motiver som Gjennemsnit af de sidste 10 Aar, og jeg vil spørge Enhver, om disse ikke ere saadanne, at det maa kaldes en urimelig Grubbsked at vente, at de skulde blive endnu højere. Jeg troer, at man ved Vedtagelsen af dette Forslag snarere vil opnaae, at man lader den hele ulige Tid gaae bort, for saafinden at komme til at see, at man burde have benyttet det rette Dieblis, da det var der. Naar den ærede Ordfører meente, at det var umuligt at paavise nogen Grund for, at Kornvarene ikke fremdeles skulde stige, skal jeg dog driste mig at fremsætte en saadan Grund, og det er den, at de Priser, vi have haft i de senere Aar, staae i et aldeles urimeligt Forhold til Productionsomkostningerne, og at derfor, jo mere Communicationsmidlerne blive udviklede, jo mere Jorden bliver opdyrket, desto større Sandsynlighed er der for, at der vil blive en Forandring af Priserne i nedadgaaende Retning. Det er, som sagt, min Overbeviisning, at det ikke kan tænkes, at Statskassen vil lide noget Tab, naar Lovforslaget er indskrænket til de 5 Aar, i hvilke det af Regjeringen er foreslaaet at skulle gjælde.

Overtimod, jeg holder mig overbeviist om, at Statskassen vil gjøre en fordeelig Handel, og skulde jeg have Noget at bemærke derved, da maatte jeg snarere tiltræde den Betragtning, som findes i Udvalgets Betænkning, at man ikke maa vente sig altfor store Resultater deraf; og det gjør jeg ganske vist heller ikke. Jeg troer nemlig, at de Priser, paa Grundlag af hvilke Afløsningen vil blive tilbudd, vil forekomme de Fleste for høie til, at de ville finde sig foranledigede til at gaae ind derpaa. — At jeg med denne Betragtning for Die ligesaa lidt kan anbefale det subsidiaire Forslag under Nr. 2, vil neppe undre Noget. Man tager ved dette Ændringsforslag, om jeg saa maa sige, Bouketten af den hele Foranstaltning; naar de Vedkommende slet ikke kunne opnaae Andet, end at de faae et Rentebeløb at udrede, om jeg saa maa sige, istedetfor et Beløb efter Sædpriser, saa tvivler jeg paa, at der vil være nogen stor Lyst til at afløse Kornavgifterne. Jeg maa atter idag tillade mig at fremhæve, at selv om der virkelig kunde være Spørgsmaal om Tab for Statskassen, maa man paa den anden Side heller ikke overse de indirecte Fordele, der følge af denne Afløsning i Retning af en simplificeret Administration og deraf følgende mindre Udgift; og navnlig maa jeg her bemærke, at, naar man bestandig stræber efter at formindste Udgifterne til Administrationen, saa er den rette Maade at gjøre det paa den, at indskrænke Arbejdet; thi, beholder man Arbejdet, maa man ogsaa finde sig i at beholde de Mænd, der skulle udføre det. — Min Stilling er altsaa den, at jeg anbefaler det høie Thing det første og det sidste Forslag, samt det under b. 1 stillede, hvorimod jeg fraraader de andre to, baade det principale under II. a. og det subsidiaire under II. b. 2.

David: Ved denne Sags 1ste Behandling tillod jeg mig allerede at fremsætte nogle Betragtninger, som jeg havde at gjøre, og som skulde støtte den Ansuelse, at den foreslaaede Forholdsregel var at fraraade. Jeg beklager, at jeg ved Upasselighed var forhindret fra at være tilstede ved Sagens 2den Behandling,